

ናይ COVID-19 ክታብት ምውሳድ

ቃልሲ ኣንጻር'ቲ ለበዳ ከቢድ ኮይኑ እዩ ጸኒሑ፡ ሕጂ ግን ካብ COVID-19 ዝከላኸሉልና ክታብታት ኣለዉና።

ክታብታት ብዘይ ክፍሊት ንግዥም ይውሃቡ።

ፊደራላዊ መንግስቲ ነቲ ናይ ክታብትኩም ወጻኢ ክሸፍነልኩም እዩ። ወሃብቲ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ነቲ ክታብት ንምሃብ ክፍሊት ክኸፍልኩም ይኸእሉ። ግን መድሕን ጥዕና ክሸፍነልኩም ልዑል ተኸእሎ ኣሎ። እንተድኣ ክትከፍሉ ዓቕሚ ዘይብልኩም ኮይኑ ወሃብቲ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ነቲ ክፍሊት ክሓድግልኩም እዮም።

ክንደይ ዶዛት ወይ መጠናት መድሃኒት ከም ዘድልዩኩም ሕተቱ።

ክልተ ዶዛት ናይ ገለ ክታብት ከድልዩኩም ኢዩ ኣብ ናይ ሰለስተ ወይ ኣርባዕተ ሰሙናት ፍልልይ ዝውሰዱ። ካልኣት ግን ሓደ ዶዛ ጥራይ ኢዮም። ድሕሪ ካብ ክልተ ክሳብ ሽዱሽተ ኣዋርሕ ኣበራታዒ ክታብት የድልዩኩም ይኸውን ኢዩ።

እቶም ክታብታት ውሑሳትን ውጽኢታውያንን እዮም።

እቶም ክታብታት ኮቪድ-19 ኣብ ምክልኻል ውጽኢታውያን እዮም። ኩሎም እቶም ክታብታት ሙሉእ ብሙሉእ ተቐባልነት ዝረኽቡ ወይ ብህጹጽ ኣብ ጥቕሚ ክውዕሉ ዝተፈቐደሎም እዮም U.S. Food and Drug Administration (FDA, ምምሕዳር መግብን መድሃኒትን ሕ.መ.አመሪካ) - ማለት FDA ሓደገኛ ናይ ድሕነት ስክፍታታት ኣይተረኽቡምን።

ዝኾነ 5 ዓመት ወይ ልዕሊኡ ዕድሜኡ ሰብ ነቲ ክታብት ክውሰዶ ይኸእል ኢዩ።

ክታብት ኮቪድ-19 ቅሩብ ኢዩ ንኩሎም 5 ዓመት ወይ ልዕሊኡ ዕድሜኡም ሰባት። እቶም ካብ 5 ክሳብ 17 ዕድሜኡም ሰባት ክታብት ፋይዘር ባዮንቴክ (Pfizer-BioNTech) ጥራይ ኢዮም ክወስዱ ዝኸእሉ። ብጽሑ ናብ VaccineLocator.doh.wa.gov ንክትረኽቡን ክትገብሩን ቆጸራ። ብተወሳኺ፡ ክትድውሉ ትኸእሉ ኢኹም ናብ 1-800-525-0127፡ ብድሕሪኡ # ጽቕጡ። ንኣገልግሎታት ትርጉም፡ ቴሌፎን ምስ ተቐበልኩም ስም ቋንቋኩም ንገሩዎም።

ጎድናዊ ሳዕቤናት ክስምዕኩም ይኸእሉ።

ከም ካልእ ልሙዳት ክታብታት ድሕሪ ምክታብኩም፡ ኣብ ቅልጽምኩም ቃንዛ/ሰሓ፡ ረስኒ፡ ሕማም ርእሲ፡ ወይ ድኻም ክስምዕኩም ይኸእሉ። እዚኣም ምልክታት ናይ እቲ ክታብት ይሰርሕ ምህላዉ እዮም።

ድሕነትኩም ሓልዉ።

ድሕሪ ነቲ ክታብት ምውሳድኩም፡ ማስኬራኹም ግብሩ፡ ሽዱሽተ ጫማ (ክልተ ሜትሮ) ርሓቑ፡ ከምኡ ድማ ምትእኽኻብ ሰባት ንእሽቶ ግበርዎ።

ናይ COVID-19 ክታብት ምውሳድ

እንታይ ክታብት ኣለዉ፡

ብዙሓት ዓይነት ክታብታት ኣለዉ፡

ክልቲኦም ብህጹጽ ኣብ ጥቕሚ ንኸውዕሉ ብ FDA (ምምሕዳር ምግብን መድሃኒትን) ፍቓድ ዝተዋህበ ስለዩ፡፡ ሕክምናዊ ክሊላታት ናይቲ Advisory Committee for Immunization Practices (ኣማኸሪ ኮሚቴ ንዝውተራታት ክታብት) ከምኡ ድማ ናይቲ Western States Scientific Safety Review Workgroup (ጉጅለ-ዕዮ ገምጋም ስነ-ፍልጠታዊ ድሕነት ምዕራባዊ ክፍላተ-ሃገር) እቶም ክታብታት ናይ ድሕነት ደረጃታትና ዝሓለዉ ምዃናም ኣረጋገጸም፡፡

ናይ COVID-19 ክታብት ክወስድ ዘለዎ መን እዩ፡

ነቲ ክታብት ናይ ምውሳድ ምርጫ ናትኩም እዩ፡፡ እንተድኣ ክትወስድዎ መሪጽኩም፡ ነቲ ክታብት ዝህበኩም ኣካል እዚ ዝስዕብ ክትነግርዎ ኣለኩም፡

- እንተድኣ ከቢድ ናይ ኣለርጂ ወይ ዘይምቅብባል ግብረመልሲ ናይ ምሃብ ታሪኽ ኣለኩም ኮይኑ
- እንተድኣ ረስኒ ኣለኩም ኮይኑ
- እንተድኣ ናይ መድመይቲ ሕማም ኣለኩም ወይ መቐጠኒ ደም ትወስዱ እንተኾይንኩም
- ናትኩም ስርዓተ ምክልኻል ሕማም ኣብ ዋጋ-ዕዳጋ ዝኣተወ እንተኾይኑ ወይ ንናትኩም ስርዓተ ምክልኻል ሕማም ዝጸሉ መድሃኒት ትወስዱ እንተሊኹም
- ጥንሲ እንተልዩኩን፡ ክትጠንጎ መደብ እንተልዩኩን፡ ወይ ተጥብቦ እንተሊኹን
- ካልእ ናይ COVID-19 ክታብት ወሲድኩም እንተሊኹም

እንተድኣ ኣቐዲሙ ንዝተዋህበ ናይ COVID-19 ዶዛ ክታብት ወይ ንዝኾነ ንጥረ-ነገር ናይቲ ክታብት ከቢድ ናይ ኣለርጂ ወይ ዘይምቅብባል ግብረመልሲ ነይርኩም ነቲ ክታብት ክትወስድዎ የብልኩምን፡፡

እቶም ክታብታት እቲ ንጡፍ ንጥረ-ነገር፡ ተሰካሚ ኤምኣርኤንጎይ (mRNA) ወይ ኣዴኖቫይረስ፡ ምስ ስብሒ፡ ጨውን፡ ሸኮርን ዝሓዘ እዩ እዚኦም ከኣ ዕላምኦም ነቲ ክታብት ንምክልኻልን ኣብ ሰብነት ብዝሓሸ ክሰርሕ ንምሕጋዝን እዩ፡፡

ነቲ ክታብት ናይ Pfizer-BioNTech ንምውሳድ ዕድሜኹም እንተውሓደ 5 ክኸውን ኣለዎ ከምኡ ድማ ነቲ ናይ Moderna ወይ Johnson & Johnson ክታብት ንምውሳድ ዕድሜኹም እንተውሓደ 18 ክኸውን ኣለዎ፡፡

እቶም ጎድናዊ ሳዕቤናት እንታይ እዮም፡

ሓደ ወይ ሰለስተ መዓልታት ድሕሪ ነቲ ክታብት ምውሳድኩም ጎድናዊ ሳዕቤናት ክህልውኹም ልሙድ እዩ፡፡ ልሙዳት ጎድናዊ ሳዕቤናት ድኻም፡ ቃንዝ ጭዋዳ፡ ቃንዝ ኣብቲ ዝተወጋእኩምሉ ቅልጽም፡ ረስኒ፡ ሕማም ርእሲ፡ ቃንዝ መላግቦ፡ ቁሪ ቕሪ ምባል፡ ዕግርግር ምባል፡ ወይ ተምላስ እዮም፡፡ እንተድኣ ምልክታት ሕማምኩም ዘይጠፊኡም፡ ምስ ዶክተርኩም ወይ ክሊኒክኩም ርክብ ግብሩ፡፡

ካብቲ ናይ ክታብት ቦታ ቅድሚ ምውጻእኩም 15 ክሳብ 30 ደቐይቐ ክትጽበዩ ኣለኩም ምእንቲ እቲ ክታብት ዝሃበኩም ኣካል እንተድኣ ናይ ኣለርጂ ግብረመልሲ ኣርኢኹም ወይ ካልእ ጎድናዊ ሳዕቤናት እንተልዩኹም ክሕግዘኩም ክኸእል፡ ኣብ ትጽብይሉ እዮን፡ ንዝኾኑ ዘለውኹም ጎድናዊ ሳዕቤናት ንምሕባር ሺ-ሲይፍ ወይ ድሕነት ክታብት ክትምዝገቡ ትኸእሉ፡ vsafe.cdc.gov.

ንስኹም ወይ እቲ ክታብት ዝሃበኩም ኣካል ንጎድናዊ ሳዕቤናት ነቲ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS, ስርዓተ ምሕባር ኣብ እዋን ከቢድ ናይ ክታብት ሳዕቤናት) እውን ምሕባር ይክኣል፡ vaers.hhs.gov/reporevent.html.

እንተድኣ ድሕሪ ካብቲ ክሊኒክ ምውጻእኩም ናይ ኣለርጂ ግብረመልሲ ኣለኩም ኮይኑ ናብ 911 ደውሉ፡፡ ምልክታት ናይ ኣለርጂ ግብረመልሲ ነዞም ዝስዕቡ የጠቓልሉ፡፡ ጸገም ምስትንፋስ፡ ሕብጥ ኣብ ገጽኩምን ጎረሮኹምን፡ ቅልጡፍ ህርመት ልቢ፡ ሕማቕ ዕንፍፍር ኣብ መላእ ሰብነትኩም፡ ጽርውፍ ምባል፡ ከምኡ ድማ ድኻም፡፡

ድሕሪ ምኽታብይ እንታይ የጋጥም፡

እንድሕር ናይ ክልተ ዶዛት ክታብት ወሲድኩም፡ ነቲ ናይ ካልኣይ ዶዛኩም ቆጶራ ሓዙ፡፡ ካልኣይ ዶዛኩም ንምውሳድ ድሕሪ ሰለስተ ወይ ኣርባዕተ ሰሙን ምምጻእ ከድልየኩም እዩ፡፡

ንዝለዓለ ምክልኻል ድሕሪ ምሉእ ክታብት ምውሳድኩም ክሳብ ክልተ ሰሙን ይወስድ፡፡ ብተወሳኺ፡ ኣበራታዒ ዶዛ ንምክልኻልኩም ንምዕቃብ ካብ ክልተ ክሳብ ሺዱሽተ ኣዋርሕ ኣብ ዘሎ ግዜ ክትወስዱ ይምከር፡፡

DOH 348-782 December 2021 Tigrinya
እዚ ሰነድ ብኸልእ መልክዕ ክትሓትት እንተደሊኹ፡ ብ 1-800-525-0127 ደውል፡፡ ጸማማት ወይ ዝጸንጎም ዓማዊል፡ ብኸብረትኩም ብ 711 (Washington Relay) ደውሉ ወይድማ ኢሜይል ግብሩ civil.rights@doh.wa.gov፡፡